

Projekt modernizacije cestovnog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine

Pritužba SG/E/2018/28

Pritužbeni mehanizam - Pritužbeni mehanizam - Pritužbeni mehanizam - Pritužbeni mehanizam

IZVJEŠTAJ O ZAKLJUČCIMA

21. juna 2019.

Izveštaj sastavio

Odsjek za pritužbeni mehanizam EIB-a

Damir Petrović
Referent za pritužbe

Omar El Sabee Larrañaga
Referent za pritužbe

Sonja Derkum
Voditeljica Odsjeka
za pritužbeni mehanizam

Odricanje od povjerljivosti: Da

Dostavlja se:
Podnositelj pritužbe

Ovdje:
Upravljački odbor
Glavni tajnik
Glavni inspektor
Mjerodavne službe EIB-a

Pritužbeni mehanizam EIB-a

Pritužbeni mehanizam EIB-a zamišljen je kako bi se javnosti pružila podloga koja će omogućiti alternativno i preventivno rješavanje sporova u slučajevima kada pripadnici javnosti drže da je Grupacija EIB-a u nečemu pogriješila, tj. ako smatraju da je EIB počinio neku nepravilnost u postupanju. Pri ostvarivanju prava na izjavljivanje pritužbe protiv EIB-a, svakom pripadniku javnosti na raspolaganju je postupak na dva nivoa: jednom unutrašnjem, tj. pri Odjeku za pritužbeni mehanizam (EIB-CM), i jednom vanjskom, tj. pred Evropskim ombudsmanom (EO).

Podnositelji pritužbe koji nisu zadovoljni odgovorom EIB-CM-a, pritužbu protiv EIB-a zbog nepravilnosti u postupanju imaju pravo uložiti EO-u.

EO je ustanovljen na temelju Ugovora iz Maastrichta iz 1992. godine kao institucija EU-a kojoj se svaki građanin i subjekt s prostora EU-a može potužiti radi provođenja istrage nad bilo kojom institucijom ili organom EU-a zbog nepravilnosti u postupanju. Nepravilnost u postupanju odnosi se na loše postupanje ili izostanak postupanja. Do toga dolazi kada Grupacija EIB-a ne postupa u skladu s mjerodavnim propisima i/ili utvrđenim politikama, standardima i postupcima, kada ne poštuje načela dobrog upravljanja ili krši ljudska prava. Neki od primjera koje navodi EO odnose se na administrativne nepravilnosti, nepošteno postupanje, diskriminaciju, zloupotrebu ovlasti, izostanak odgovora, uskraćivanje informacija i nepotrebno odgađanje. Nepravilnost u postupanju može se odnositi i na uticaj aktivnosti Grupacije EIB-a na okoliš i društvo, kao i na politike EIB-a vezane uz projektni ciklus te njegove druge mjerodavne politike.

Pritužbeni mehanizam EIB-a nije zamišljen isključivo radi bavljenja EIB-ovim nepridržavanjem vlastitih politika i postupaka, već i radi nastojanja da se riješe sporna pitanja koja istaknu podnositelji pritužbi, poput onih vezanih uz provedbu projekata.

Za opširnije i detaljnije informacije o Pritužbenom mehanizmu EIB-a, posjetite naše internet-stranice na adresi: <http://www.eib.org/about/accountability/complaints/index.htm>

SADRŽAJ

SAŽETAK	5
1. PRITUŽBA (NAVODI I ZAHTJEVI)	6
2. POLAZNE OSNOVE	6
3. REGULATORNI OKVIR	7
4. PROVEDENE RADNJE	9
5. NALAZI	10
6. ZAKLJUČCI	13
POPIS SKRAĆENICA	14

SAŽETAK

Pritužba

Dana 19. februara 2018. godine, Pritužbeni mehanizam EIB-a (EIB-CM) primio je pritužbu fizičkog lica. Pritužba se odnosi na rekonstrukciju raskrsnice cesta M5 i R403a u Bosni i Hercegovini.

Nadležni organi obavijestili su podnosioca pritužbe da će u skladu s glavnim projektom iz 2009. godine dio njegove imovine biti eksproprisan radi rekonstrukcije raskrsnice. Podnositelj pritužbe izrazio je nezadovoljstvo potencijalnim uticajem projekta na njegovu imovinu.

Nalazi i zaključci

Po primitku pritužbe, EIB se obratio nositelju projekta radi rješavanja pitanja koja je istaknuo podnositelj pritužbe. U novembru 2018. godine, nositelj projekta izradio je novi glavni projekt. U maju 2019. godine, nositelj projekta potvrdio je da se prema glavnom projektu iz 2018. godine na zahtijeva eksproprijacija imovine podnosioca pritužbe.

Stoga EIB-CM zaključuje da je nositelj projekta riješio ovo pitanje. EIB-CM nije uočio nikakve primjere nepravilnosti u postupanju EIB-a. Stoga EIB-CM zatvara predmet u vezi s ovom pritužbom bez iznošenja ikakvih preporuka.

1. **PRITUŽBA (NAVODI I ZAHTJEVI)**

- 1.1 Dana 19. februara 2018. godine, Pritužbeni mehanizam EIB-a (EIB-CM) primio je pritužbu fizičkog lica. Pritužba se odnosi na rekonstrukciju raskrsnice cesta M5 i R403a u Bosni i Hercegovini (BiH) (dalje u tekstu: projekt).

Podnositelj pritužbe izrazio je nezadovoljstvo potencijalnim uticajem projekta na njegovu imovinu. Nadležni organi obavijestili su podnositelja pritužbe da će dio njegove imovine biti ekspropisan radi rekonstrukcije raskrsnice, u skladu s glavnim projektom.

U svojoj pritužbi, podnositelj navodi da nije obaviješten o izdavanju urbanističke saglasnosti za projekt u aprilu 2017. godine¹. To ga je spriječilo da urbanističku saglasnost pobije u upravnom postupku. Podnositelj pritužbe također je prigovorio na odluku o javnom interesu iz novembra 2017. godine². Prema podnositelju pritužbe, elaborat eksproprijacije, dostavljen zajedno s prijedlogom odluke o javnom interesu, nije ispunjavao sve zahtjeve utvrđene Zakonom o eksproprijaciji. Naprimjer, prema podnositelju pritužbe, elaborat nije sadržao: (i) procjenu vrijednosti ekspropisanih nekretnina; i (ii) cilj eksproprijacije.

- 1.2 Podnositelj pritužbe zahtijeva izmjene glavnog projekta kako bi se izbjegla eksproprijacija njegove imovine za potrebe rekonstrukcije raskrsnice.

2. **POLAZNE OSNOVE**

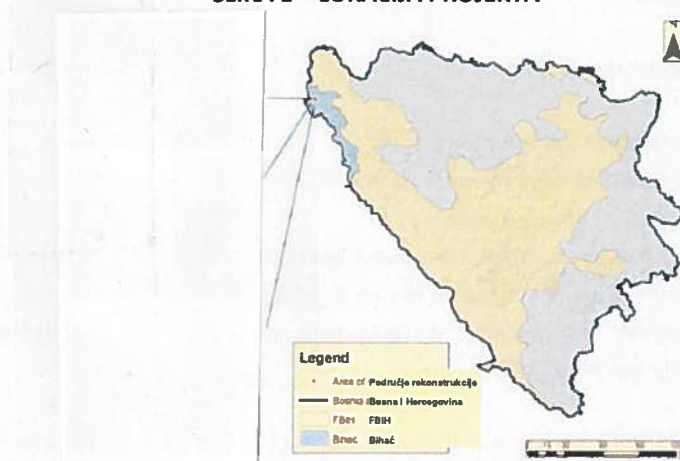
- 2.1 Raskrsnica cesta M5 i R403a nalazi se u naselju Kamenica na području Grada Bihaća³. Bihać se nalazi na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, jednog od dvaju entiteta u sastavu BiH.

¹ Urbanistička saglasnost koju je u korist JP Ceste FBiH izdalo Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline Unsko-sanskog kantona, br.11/2-23-11793-UP-1/16, od 21. aprila 2017.

² Odluka o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nekretnina radi rekonstrukcije raskrsnice cesta M5 i R403a u Kamenici, Grad Bihać, koju je u korist JP Ceste FBiH izdalo Gradsko vijeće Bihać, Odluka br. GV-31-7936, od 29. novembra 2017.

³ Tačka 6.2 na sljedećoj internet-stranici: <https://ipcfbih.ba/bs/aktivnosti/modernizacija-magistralnih-cesta/38>, pristupljeno 17. maja 2019.

SLIKA 1 – LOKACIJA PROJEKTA⁴

- 2.2 Ovaj projekt jedan je u nizu projekata finansiranih iz Okvirnog zajma za modernizaciju cestovnog sektora u FBIH, ugovorenog između EIB-a i BiH⁵. Osim EIB-a, modernizaciju cestovnog sektora u FBIH sufinansira i Svjetska banka. JP Ceste FBIH, javno preduzeće zaduženo za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje cesta u FBIH, nositelj je projekta (dalje u tekstu: nositelj projekta).

3. REGULATORNI OKVIR

EIB-CM

- 3.1 EIB-CM rješava pritužbe na navodne nepravilnosti u postupanju EIB-a⁶. Nepravilnost u postupanju odnosi se na loše postupanje ili izostanak postupanja. Do toga dolazi kada Grupacija EIB-a ne postupa u skladu s mjerodavnim propisima i/ili utvrđenim politikama, standardima i postupcima. Nepravilnost u postupanju može se odnositi i na uticaj aktivnosti EIB-a na društvo⁷ ili na EIB-ove odluke, radnje ili propuste kod kojih se legitimnim interesima dionika ne posvećuje propisna pažnja⁸.
- 3.2 Po svakoj dopuštenoj pritužbi, EIB-CM sastavlja izvještaj o zaključcima⁹. Taj izvještaj sadrži opis ishoda pritužbe. Jedan od tih ishoda može biti rješavanje problema koji je doveo do pritužbe

⁴ Poglavlje 3. Plana upravljanja okolišem i društvenim aspektima (ESMP) za Projekat rekonstrukcije crne tačke kružni tok Kamenica, Grad Bihać, iz oktobra 2017.; dostupno na sljedećoj internet-stranici: https://jpcfbih.ba/assets/upload/dokumenti-modernizacija/PUO_Kamenica.pdf; pristupljeno 17. maja 2019. Nositelj projekta izradio je ESMP u skladu s mjerodavnim standardima (Operativne politike Svjetske banke OP. 4.01 – procjena uticaja na okoliš - Poglavlje 2. ESMP-a). ESMP ima za cilj identifikovati sve potencijalne okolišne i društvene uticaje povezane s aktivnostima na ovom projektu (Poglavlje 2. ESMP-a).

⁵ Za cjelovitu listu projekata sufinansiranih sredstvima EIB-a i Svjetske banke, vidi <https://jpcfbih.ba/bs/aktivnosti/modernizacija-magistralnih-cesta/38>; pristupljeno 17. maja 2019. Više informacija o Okvirnom zajmu za modernizaciju cestovnog sektora u FBIH dostupno je na: <http://www.eib.org/en/projects/pipelines/pipeline/20120418>; pristupljeno 17. maja 2019.

⁶ Odjeljak II. t. 3. i 4 i odjeljak III. t. 1.4. Načela, djelokruga i poslovnika Pritužbenog mehanizma Evropske investicijske banke (CMPTR).

⁷ Odjeljak II. t. 1.2. CMPTR -a.

⁸ Tačka 3. Operativnih postupaka Pritužbenog mehanizma Evropske investicijske banke (CMOP).

⁹ Odjeljak IV. t. 7.11. CMPTR -a.

tokom procesa obrade pritužbi¹⁰. EIB-CM te probleme nastoji riješiti¹¹ uz vođenje računa o interesima dionika¹².

Mjerodavni projektni standardi

3.3 Mjerodavni projektni standardi obuhvaćaju:

- relevantne međunarodne ugovore i konvencije,
- relevantno pravo Evropske unije,
- mjerodavno nacionalno zakonodavstvo, kao što je Zakon o eksproprijaciji¹³ i
- mjerodavne društvene standarde EIB-a i Svjetske banke, kao što su EIB-ov Standard 6 o nedobrovoljnom preseljenju¹⁴ i Operativni priručnik Svjetske banke OP 4.12 o nedobrovoljnom preseljenju¹⁵.

3.4 Zakonom o eksproprijaciji uređuju se uvjeti, način i postupak eksproprijacije nekretnina radi izgradnje objekata od javnog interesa¹⁶. Zakon o eksproprijaciji omogućuje nadležnim organima da eksproprišu nekretnine kada je to potrebno za izgradnju cesta¹⁷.

Da bi se nekretnina ekproprisala, nadležni organi moraju prvo donijeti odluku kojom se utvrđuje javni interes (odluka o javnom interesu)¹⁸. Prijedlog za utvrđivanje javnog interesa sadrži elaborat eksproprijacije koji između ostalog sadrži: (i) procjenu vrijednosti eksproprijskih nekretnina; i (ii) cilj eksproprijacije¹⁹. Prijedlog mora sadržavati i urbanističku saglasnost²⁰.

3.5 Standard 6 EIB-a i OP 4.12 Svjetske banke podudaraju se u mnogim aspektima. Oboje imaju za cilj izbjeći nedobrovoljno preseljenje ili ga barem svesti na najmanju mjeru²¹ kad god je to izvodivo ispitivanjem alternativnih projektnih rješenja.²² Isto tako, oboje od nositelja projekta zahtijevaju izradu (akcijskog) plana preseljenja (RAP)²³ za projekte koji uključuju nedobrovoljno preseljenje²⁴. Projekt mora biti u skladu s RAP-om.

¹⁰ Tačka 5.6.5.5. CMOP -a.

¹¹ Odjeljak II. t. 3.1. alineja 3., odjeljak II. t. 3.2., odjeljak III. t. 4.2. st. k) i odjeljak IV. t. 7.7. CMPTR-a.

¹² Odjeljak IV. t. 7.8. CMPTR -a.

¹³ Zakon o eksproprijaciji Federacije BiH ("Službene novine FBiH", br. 70/07, 36/10 i 25/12).

¹⁴ Projekt mora biti u skladu s Izjavom EIB-a o okolišnim i društvenim načelima i standardima (ESPS). Društvena i okolišna načela EIB-a, koja su utvrđena u ESPS -u i dodatno razrađena u Priručniku EIB-a za okolišna i društvena pitanja (t. 12. Polaznih osnova ESPS -a) Taj Priručnik sadrži Standard 6 o nedobrovoljnom preseljenju.

¹⁵ <https://policies.worldbank.org/sites/ppf3/PPFDocuments/090224b0822f89db.pdf>; pristupljeno 17. maja 2019.

¹⁶ Član 1. Zakona o eksproprijaciji.

¹⁷ Član 3. Zakona o eksproprijaciji.

¹⁸ Član 5. Zakona o eksproprijaciji.

¹⁹ Član 16. Zakona o eksproprijaciji.

²⁰ Član 5. i 14. Zakona o eksproprijaciji.

²¹ Nedobrovoljno preseljenje je, između ostalog, povezano s gubitkom zemljišta kao posljedicom proglašenja javnog interesa u slučajevima akvizicije i eksproprijacije zemljišta (Standard 6, tačka 13.).

²² Standard 6, tačka 4., prva alineja EIB-ovog Priručnika o okolišnim i društvenim pitanjima iz 2013. i tačka 2. st. a) OP-a 4.12.

²³ RAP je dokument u kojem nositelj projekta opisuje posljedice nedobrovoljnog preseljenja, određuje postupke koji će se provesti radi identifikacije, evaluacije i kompenzacije tih posljedica te utvrđuje radnje koje treba poduzeti u svim fazama preseljenja (Standard 6, tačka 19. EIB-ovog Priručnika o okolišnim i društvenim pitanjima iz 2013.).

²⁴ Standard 6, tačka 62. EIB-ovog Priručnika o okolišnim i društvenim pitanjima iz 2013. i tačka 17. OP-a 4.12.

U januaru 2016. godine, nositelj projekta izradio je RAP za više projekata finansiranih iz Okvirnog zajma (vidi t. 2.2.)²⁵. U RAP-u se navodi da nedobrovoljno preseljenje treba izbjeći kad je to izvodivo ili ga svesti na najmanju mjeru, ispitivanjem svih mogućih alternativnih projektnih rješenja²⁶. Prema RAP-u, u mjeri u kojoj je to moguće, treba težiti za prijateljskim pregovorima i sporazumima s osobama pogođenim projektom da se nedobrovoljno preseljenje izbjegne ili da mu se smanji obim²⁷.

Raspodjela odgovornosti (EIB-ova dubinska analiza)

- 3.6 Usklađenost s mjerodavnim projektnim standardima prvenstvena je odgovornost nositelja projekta i nadležnih organa²⁸. Nadležni organi donose relevantne saglasnosti i odluke (npr. urbanističku saglasnost i odluku o javnom interesu). Nositelj projekta mora se pridržavati tih saglasnosti i relevantnih odluka.

Nositelj projekta dužan je ispuniti sve dodatne zahtjeve EIB-a²⁹. Nositelj projekta dužan je, između ostalog, odmah obavijestiti EIB o svakoj tvrdnji u vezi s društvenim pitanjima koja utječu na projekt, uključujući svaku povredu ili navodnu povredu društvenih standarda.

- 3.7 Dok je usklađenost s mjerodavnim projektnim standardima prvenstvena odgovornost nositelja projekta i nadležnih organa, EIB je tu usklađenost dužan osigurati³⁰. EIB taj zahtjev ispunjava provođenjem dubinske analize projekta. EIB obavlja tehničku ocjenu projekata koji su mu dani na razmatranje radi finansiranja. Fizičko praćenje ima za cilj provjeru stvarne provedbe i početne eksploatacije samog projekta³¹.

4. PROVEDENE RADNJE

- 4.1 EIB-CM je ispitao navod iz pritužbe s gledišta potencijalnih nepravilnosti u postupanju EIB-a. Napose, EIB-CM je ispitao dubinsku analizu koju je EIB proveo u područjima vezanim za pitanja koja brinu podnositelja pritužbe. To uključuje ocjenu i praćenje projekta.
- 4.2 EIB-CM se obratio relevantnim operativnim službama EIB-a i podnositelju pritužbe radi pribavljanja informacija o projektu, kao i o tačnoj lokaciji imovine podnositelja pritužbe. EIB-CM je u svojim prostorijama pregledao dostupnu dokumentaciju vezanu za projekt³² te se podnositelju pritužbe i relevantnim operativnim službama EIB-a/nositelju projektu obratio sa zahtjevom za dodatnim informacijama.

²⁵ Dostupno na sljedećoj internet-stranici: <http://documents.worldbank.org/curated/en/116031468201252938/pdf/SFG1974-V2-RP-P152406-Box394880B-PUBLIC-Disclosed-3-21-2016.pdf>; (http://ipcfbih.ba/assets/upload/dokumenti-modernizacija/akcijski_plan_preseljenja_za_pod.pdf) pristupljeno 17. maja 2019.

²⁶ Poglavlje 4. RAP-a.

²⁷ Poglavlje 4. RAP-a.

²⁸ Tačka 2. ESPS-a; Svezak II. tačka 64. EIB-ovog Priručnika o okolišnim i društvenim pitanjima iz 2013.; t. 3 CMOP-a.

²⁹ Tačka 2. ESPS-a.

³⁰ Tačka 3. CMOP-a.

³¹ Svezak II. tačka 270. EIB-ovog Priručnika o okolišnim i društvenim pitanjima iz 2013.

³² Npr. Pregled okolišnih i društvenih podataka, Akcijski plan preseljenja, Plan upravljanja okolišem i društvenim aspektima, Zakon o eksproprijaciji.

- 4.3 Na osnovu prikupljenih informacija, EIB-CM je ustanovio da nositelj projekta obavlja reviziju glavnog projekta, čime bi se izbjegla eksproprijacija imovine podnositelja pritužbe radi rekonstrukcije raskrsnice. U tom kontekstu, EIB-CM uočio je mogućnost za rješavanje problema. U tom smislu, u okviru svog postupka praćenja projekta, službe EIB-a su se zajedno s EIB-CM-om ponovno obratile nositelju projekta kako bi se pribavile najnovije informacije o tekućem postupku revizije glavnog projekta i kako bi se osiguralo da podnositelj pritužbe o tome bude propisno obaviješten.

5. NALAZI

Mjerodavni projektni standardi

- 5.1 Nositelj projekta namjerava rekonstruirati raskrsnicu tako što će je zamijeniti kružnim tokom. Cilj je ukloniti crnu tačku gdje je registrovano mnogo nesreća³³. Izgradnja kružnog toka uključuje eksproprijaciju niza parcela koje se nalaze u blizini raskrsnice. Radove na rekonstrukciji treba izvesti u skladu s glavnim projektom. Prvobitni glavni projekt, koji je izrađen 2009. godine, korišten je kao osnova za RAP, koji je izrađen 2016. godine³⁴. Prema RAP-u, 62 parcele trebale bi se djelimično ili u cijelosti eksproprijirati³⁵. U RAP-u se tačno navode postupci i radnje koje nositelj projekta treba poduzeti radi propisnog preseljenja pogođenih ljudi i kompenzacije za imovinu koja im je eksproprijirana³⁶.

Prema RAP-u, eksproprijacijom bi trebao biti zahvaćen dio parcele br. 2507³⁷, koja je u vlasništvu podnositelja pritužbe³⁸. Površina parcele br. 2507 iznosi 497 m², od čega bi 8% trebalo biti eksproprijirano³⁹. Prema RAP-u, ogradu, kapiju i bunar trebalo bi pomaknuti na preostali dio parcele⁴⁰. U slučaju da ih se ne može pomaknuti, s podnositeljem pritužbe treba dogovoriti kompenzaciju i isplatiti mu je⁴¹. Parcela nema produktivnu upotrebu te se ne očekuje da će eksproprijacija imati negativan ekonomski uticaj⁴².

³³ U Studiji cmih tačaka u FBiH ova je raskrsnica klasificirana kao crna tačka.

³⁴ Zaključeno na osnovu Poglavlja 4. ESMP-a.

³⁵ Tabela 3 RAP-a; Poglavlje 6.1. ESMP-a.

³⁶ Potpoglavlje 1.2. RAP-a.

³⁷ Parcela br. 2507 smještena u Bijaču, Katastarska općina Kralje, posjedovni list br. 1293; ukupna površina od 497 m², koja se sastoji od kuće i zgrade (104 m²), dvorišta (273 m²) i oranice/njive (120 m²) – podaci dostupni na: <http://www.katastar.ba/pregled>; pristupljeno 17. maja 2019.

³⁸ Podaci dostupni na: <http://www.katastar.ba/pregled>; pristupljeno 17. maja 2019.

³⁹ Aneks 3 RAP-a.

⁴⁰ Poglavlje 6.1. ESMP-a.

⁴¹ Poglavlje 6.1. ESMP-a.

⁴² Poglavlje 6.1. ESMP-a.

SLIKA 2 – TRENUTNA SITUACIJA I GLAVNI PROJEKT IZ 2009. S PARCELOM Br. 2507 (plavi pravougaonik)⁴³

- 5.2 Radi izgradnje kružnog toka, nositelj projekta dužan je ishoditi relevantne saglasnosti (npr. urbanističku saglasnost) i dovršiti postupak eksproprijacije.

U aprilu 2017. godine, nadležni organ izdao je urbanističku saglasnost za projekt. Urbanistička saglasnost, koja je jedan od preduslova za izgradnju kružnog toka, poslužila je kao osnova za donošenje odluke o javnom interesu u novembru 2017. godine. Odluka o javnom interesu preduslov je za eksproprijaciju pogođenih zemljišnih parcela, uključujući parcelu br. 2507⁴⁴.

- 5.3 Podnositelj pritužbe pred nadležnim je sudom osporio i urbanističku saglasnost i odluku o javnom interesu. U julu i septembru 2018. godine, sud je usvojio tužbene zahtjeve podnosioca pritužbe i nadležnim organima naložio da ponovne kako postupak donošenja odluke o javnom interesu, tako i postupak izdavanja urbanističke saglasnosti⁴⁵.

U odnosu na urbanističku saglasnost, sud je zaključio da, iako je javni poziv na reviziju glavnog projekta u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom, to što podnosiocu pritužbe nije dostavljen primjerak urbanističke saglasnosti nije u skladu sa zakonodavstvom. Sud je zaključio da je podnositelj pritužbe time onemogućen u pobijanju urbanističke saglasnosti u upravnom postupku. Sud je naložio ponavljanje postupka izdavanja urbanističke saglasnosti.

U odnosu na odluku o javnom interesu, sud je zaključio da prijedlog za eksproprijaciju ne sadrži elaborat eksproprijacije kako je propisano Zakonom o eksproprijaciji. Elaborat eksproprijacije ne sadrži: (i) procjenu vrijednosti eksproprijiranih nekretnina; i (ii) cilj eksproprijacije.

⁴³ Fotografija slijeva – podaci dostupni na internet-stranici Geodetske uprave FBiH (<http://www.fgu.com.ba/bs/>) pod sljedećom adresom: <http://www.katastar.ba/geoportal/preglednik/?center=6328742.18711077.4969036.2688898&level=13>; pristupljeno 17. maja 2019; karta zdesna – Poglavlje 4. ESMP-a.

⁴⁴ <http://bihac.org/cms/features/documents/uploads/1511434555264829723.pdf>; pristupljeno 17. maja 2019.

⁴⁵ Kantonalni sud u Bihaću donio je sljedeće presude:

- Presuda br. 01 0 U 013654 18 U, donesena 18. septembra 2018. godine, u kojoj je Sud: usvojio tužbu podnosioca pritužbe; i izmijenio odluku br. 11/2-23-2122-UP-1/18 time što je prihvatio prijedlog podnosioca pritužbe za obnavljanje postupka izdavanja urbanističke saglasnosti.
- Presuda br. 01 0 U 013286 18 U, donesena 20. jula 2018. godine, u kojoj je Sud usvojio tužbu podnosioca pritužbe; poništio odluku o javnom interesu; i naložio obnavljanje postupka njenog donošenja.

- 5.4 U novembru 2018. godine, nositelj projekta izradio je novi glavni projekt. Prema glavnom projektu iz 2018. godine, parcela br. 2507, u vlasništvu podnositelja pritužbe, neće biti eksproprijisana. U maju 2019. godine, nositelj projekta bio je u procesu podnošenja zahtjeva za izdavanje nove urbanističke saglasnosti koja bi se trebala temeljiti na glavnom projektu iz 2018. godine.

SLIKA 3 – GLAVNI PROJEKT IZ 2009. S PARCELOM Br. 2507 (plavi pravougaonik) i GLAVNI PROJEKT IZ 2018. S PARCELOM Br. 2507 (crveni pravougaonik)

EIB-ova dubinska analiza

- 5.5 U odnosu na pitanja koja je istaknuo podnositelj pritužbe, EIB-CM je ustanovio da je EIB pri obavljanju svoje ocjene u obzir uzeo sve projekte financirane iz Okvirnog zajma. EIB je zaključio da su projekti u skladu s njegovog Kreditnom politikom u sektoru saobraćaja i da će potencijalni uticaji projekata na društvo vjerovatno biti mali i privremeni⁴⁶.
- 5.6 Nakon što je saznao za pritužbu, EIB se obratio nositelju projekta sa zahtjevom za pojašnjenjima. Nositelj projekta obavijestio je EIB da je u vezi sa svojim mehanizmom za pritužbe⁴⁷ u februaru 2018. također primio pritužbu istog podnositelja, u kojoj je ovaj također prigovorio na eksproprijaciju dijela njegovog zemljišta radi rekonstrukcije raskrsnice. Nositelj projekta obavijestio je EIB i o tome da je poduzeo korake radi izmjene glavnog projekta rekonstrukcije raskrsnice u cilju izbjegavanja eksproprijacije imovine podnositelja pritužbe⁴⁸.
- 5.7 EIB je nastavio pratiti događanja u vezi s izmjenom glavnog projekta. U maju 2019. godine, nositelj projekta dostavio je EIB-u izmijenjeni glavni projekt iz 2018. kao i pisanu izjavu kojom se potvrđuje: (i) da, prema glavnom projektu iz 2018. godine, parcela br. 2507, u vlasništvu podnositelja pritužbe, neće biti eksproprijisana; i (ii) da nositelj projekta namjerava podnijeti

⁴⁶ Pregled okolišnih i društvenih podataka od 12. marta 2015., dostupan na: <http://www.eib.org/attachments/registers/58521188.pdf>; pristupljeno 17. maja 2019.

⁴⁷ Više informacija o mehanizmu za pritužbe koji je uspostavio nositelj projekta sadržano je u Poglavlju 10.2.1. ESMP-a.

⁴⁸ U februaru 2018. godine, nositelj projekta predao je podnositelju pritužbe nacrt izmijenjenog glavnog projekta kojim se izbjegava potreba za eksproprijacijom parcele br. 2507 u vlasništvu podnositelja pritužbe, a ovaj je bio je zadovoljan predloženim nacrtom izmijenjenog glavnog projekta.

zahtjev za izdavanje nove urbanističke saglasnosti u skladu s glavnim projektom iz 2018. godine.

6. ZAKLJUČCI

- 6.1 EIB-CM zapaža da dostupni dokazi pokazuju da je nositelj projekta poduzeo neophodne korake radi prevladavanja relevantnih izazova i da će uskoro ponovno pokrenuti postupak ishoda saglasnosti.
- 6.2 EIB-CM zaključuje da je EIB izvršio svoju ulogu u skladu s mjerodavnim regulatornim okvirom. Nakon što je primio pritužbu, EIB se više puta obratio nositelju projekta radi rješavanja pitanja koja je istaknuo podnositelj pritužbe.
- 6.3 U odnosu na navodnu eksproprijaciju imovine podnositelja pritužbe, a u svjetlu nalaza iznesenih u t. 5.7, EIB-CM uzima na znanje da je u maju 2019. godine nositelj projekta potvrdio da se prema novom glavnom projektu ne zahtijeva eksproprijacija imovine podnositelja tužba. Stoga EIB-CM zaključuje da je nositelj projekta propisno riješio ovo pitanje.
- 6.4 U svjetlu iznesenih nalaza i zaključaka, EIB-CM nije uočio nikakve primjere nepravilnosti u postupanju EIB-a. Stoga EIB-CM zatvara predmet u vezi s ovom pritužbom bez iznošenja ikakvih preporuka.

S. Derkum
Voditeljica Odsjeka
za pritužbeni mehanizam
21. juni 2019.

D. Petrović
Referent za pritužbe
21. juni 2019.

POPIS SKRAĆENICA

CMOP	Operativni postupci pritužbenog mehanizma Evropske investicijske banke
CMPTR	Načela, djelokrug i poslovnik pritužbenog mehanizma Evropske investicijske banke
EIB	Evropska investicijska banka
EIB-CM	Odsjek za pritužbeni mehanizam EIB-a
EO	Evropski ombudsman
ESMP	Plan upravljanja okolišem i društvenim aspektima
ESPS	Izjava EIB-a o okolišnim i društvenim načelima i standardima
RAP	(Akcijski) plan preseljenja